

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תשפ"א
ערב חג השבועות ה'תשס"ט
שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שנת השישים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לעילוי נשמת

הרב החסיד אי"א נו"נ

עוסק בצ"צ באמונה

הת' מוה"ר אברהם

ב"ר יצחק אייזיק הלוי ז"ל

לויטנסקי

מבחירי תלמידי ישיבת תו"ת ליובאוויטש

מקושר בלב ונפש לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ושלוחו במשך ארבעים שנה

רב ומשפיע לאנ"ש ושלוחים בקצוי תבל

מילא שליחותו בשמחה ובאהבת ישראל חסידותי

מתוך מסירת נפש

בבית חב"ד שמחה מניקא

ובמיוחד בפעולות שיעורי לימוד הדת

חינוך ילדי ישראל וקעמפ גן ישראל

עסק רבות במבצעי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ובהקמת וביסוס הרבה מוסדות חב"ד

ובהבאת שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו

אוהב ואהוב

ורבים השיב מעון

העמיד דור ישרים יבורך

שלוחי וחסידיו כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

נפטר ביום ראשון לסדר בהעלותך את הנרות

עשירי לחודש סיון ה'תשס"ז

ת' נ' צ' ב' ה'

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל חוב' פאולין רות ב"ר יצחק ע"ה
ולע"נ ר' יוסף ארי' לייב ב"ר משה אהרן חוב' מרת חשא ב"ר נטע אורי ע"ה ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה שמאל
והקיצו ורננו שוכני עמ"י והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

קבלת התורה בשנת הקהל

בקשר עם חג השבועות ושנת הקהל, הבאנו צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת י"ז בתמוז – יהפך לשמחה – ה'תשמ"א, שנת הקהל, בענין "בנינו עורבים אותנו" (נדפס בלקו"ש חכ"ג ע' 294 ואילך)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

יב. וויבאלד אז ישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד, אידן זיינען איין זאך מיט תורה (והקב"ה),

איז פונקט ווי אין די עשה"ד זיינען געווען איינגעקריצט אלע פרטים פון תורה, אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש – "שלימות התורה",

עד"ז מוז זיין די יגיעה והשתדלות אז עס זאל זיין "שלימות העם" – די גאנצקייט פון (יעדן אידן און פון) **אידישן פאלק**, ווי אונטערגעשטראכן אין היינטיקן יאר, שנת הקהל – "העם האנשים והנשים והטף" (וואס טף דא מיינט **אלע קינדער וועלכע זיינען ניט מחויב** במצות מצ"ע און כולל אפילו גאר קליינע קינדער),

און זייער פאראייניקונג איז כדי עס זאל זיין – "לעשות את כל דברי התורה הזאת", שלימות התורה.

עס דארף זיין א השתדלות צו פאראייניקן אלע אידן אין און דורך תורה, מקרב זיין אלע אידן און מאכן פון זיי איין זאך,

ע"ד ווי ס'איז געווען די הכנה צו קבלת התורה (ועשה"ד), אז "ויחן שם ישראל נגד ההר" – ויחן לשון יחיד – אז אלע אידן זיינען געווארן איין זאך, און דער "ויחן" איז "נגד ההר": **די פאראייניקונג איז געווען דורך (און כדי צו באקומען תורה ב)הר (סיני) – תורה בשלימותה.**

יג. **און מען געפינט בא מתן תורה – אז עס איז געקומען דורך די ערבות פון די קינדער "בנינו עורבים אותנו": אידן האבן מבטיח געווען אז זייערע קינדער וועלן זיך פירן ווי תורה וויל, "לעשות את כל דברי התורה הזאת",**

וואס דאס ("בנינו עורבים אותנו") איז (דאך – **אלע שקודים חיובם במצות מצ"ע**) כולל אויך טף, ואדרבה: אין דעם זכות פון די "טף" (שפירושו **בציווי דהקהל – כל הקטנים**) האבן אויך די אנשים ונשים באקומען תורה (ע"ד ווי מען געפינט בא הקהל: **שמיעת התורה דורך "טף" איז במיוחד בא מצות הקהל און טיילט אויס שמיעת התורה פון די אנשים ונשים דאמאלס – פון זייער "ישמעו" אלעמאל**)).

און דערפאר, **און יה"ר אז דורך דער פאראייניקונג אין דער ספר תורה הנ"ל, פון ילדי ישראל – "הבל שאין בו חטא" – זאל זיך פארשטארקען און נשלם ווערן די פאראייניקונג פון אלע אידן און אויך "ישמעו גו' לעשות את כל דברי התורה הזאת".**

(56) שצריך "לשמעו... כיום שניתנה בו בסיני... ומפי הגבורה" (רמב"ם הל' חגיגה פ"ג ה"ו).

אויפשטורעמען וועלטן: "ווי וואנט משיח נאו"!

יהודים הם מאמינים (בני מאמינים), ולכן מאמינים ש"ואוהב את יעקב גו'" ללא שום ספק - אלא שזהו בהעלם, ובני ישראל תובעים שיהי' בגלוי! ● לאחר שכני ישראל נמצאים בגלות וסובלים צרות צרורות כבר למעלה מ-1900 שנה - טוען יהודי: "כמה אהבתנו"?! לא רואים שום אהבה בגלוי! ● ובמילא זועק והופך עולמות - שמשיח צריך לבוא למטה מעשרה טפחים! ● היתכן שיהודי ימצא בגלות, ובמעמד ומצב ד"טוחן בבית האסורים כו" - הרי הוא בן מלך?! ● תרגום חפשי משיחת ש"פ נשא ה'תשמ"ב - בלתי מוגה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום ועריכה: מערכת "יחי המלך"

פסוקים אלו בענין אהבה מדברים על ג' בחינות בחסדים: תפארת, נצח והוד (וכנגדם מובאים ג' הפסוקים).

ויש לברר כמה ענינים בלתי מובנים בזהר זה שלא נתבאר בהערות אאמו"ר (בהסתמכו על-כך שיבינו זאת לבד):

(א) תוכן מאמרו של רשב"י הוא: למרות שכתוב ה' שמעתי שמעך יראתי", אעפ"כ "אנן – בחביבותא תליא מלתא", זאת-אומרת – שאצלנו ("אנן") יהי' רק ענין האהבה (חביבותא) ולא ענין היראה.

ולכאורה, כשם שהפסוק (שרשב"י שוללו בנוגע ל"אנן") ה' שמעתי שמעך יראתי" מדבר על יראת האדם מה', כך גם הענין ד"חביבותא", האהבה שנדרשת, היתה צריכה להיות אהבת האדם לה' – אבל בפועל רואים,

א. בהערות אאמו"ר¹ על הזהר² בפרשתינו, מבאר את הזהר שאומרים בתיקון ליל שבועות וקשור למתן תורה:

"חדוי רבי שמעון ואמר, ה' שמעתי שמעך יראתי³ [פסוק שנאמר בהפטורה דחג השבועות]. אמר, התם יאות הוה למהוי דחל, אנן בחביבותא תליא מלתא, דכתיב⁴ ואהבת את ה' אלקיך, וכתיב⁵ מאהבת ה' אתכם, וכתיב⁶ אהבתי אתכם אמר ה'".

מבאר אאמו"ר בהערותיו, ששלושת

(1) לקוטי לוי"צ לזח"ג ס"ע שנה ואילך.

(2) אד"ר – ח"ג קכח, א.

(3) חבקוק ג, ב.

(4) דברים ו, ה.

(5) ואתחנן ז, ח.

(6) מלאכי א, ב.

"בחביבותא". וכפי שרואים בפועל, שדוקא כאשר ישנה אהבה בין האדם לזולתו הוא מגלה לו דברים שמונחים בפנימיות לבבו¹², ועד"ז בנדון-דידן - ע"י ענין החביבות והאהבה נפעל גילוי רזי תורה ע"י רשב"י, שבהעדר אהבה זו היו נמצאים בפנימיות ובהעלם.

ולכן רשב"י מדגיש דוקא כאן את ענין האהבה (ולא יראה), משום שה"מלתא" הפרטית בנדון זה - גילוי רזי תורה - תלוי דוקא בענין האהבה ("בחביבותא תליא").

ועל-דרך הענין ד"ברכנו אבינו"¹³ שנפעל דוקא על-ידי "כולנו כאחד"¹³ - אהבת ישראל; ועד"ז כשצריך להיות גילוי רזי תורה הרי זה נפעל ע"י "כולנו כאחד", בדרך חיבה ואהבה ביניהם, שאזי ניתוסף גם בה"ברכנו אבינו", היינו אהבת ה' לישראל, ובמילא הזמן אז יותר מתאים לגילוי רזי תורה.

ג. וכיון שעבור ה"מלתא" - גילוי רזי תורה, דרוש להיות "אנן בחביבותא" - ענין האהבה בין בני ישראל בתכלית השלימות, מביא ע"כ רשב"י שלשה פסוקים - "ואהבת את ה' אלקיך", "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" - כי ע"ז ישנה אהבת ישראל בשלימות:

כאשר היהודי פועל ע"י עבודתו הוא שתהי' לו אהבת ה' - "ואהבת את ה' אלקיך" (הפסוק הראשון שמביא רשב"י) - הרי הקב"ה מתנהג "מדה כנגד מדה"¹⁴ ואוהב את ישראל כמ"ש "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" - וכיון שהיהודי אוהב מה שהאוהב אוהב¹⁵, והאוהב (הקב"ה) אוהב את

שרק הפסוק הראשון שמביא רשב"י - "ואהבת את ה' אלקיך" - מדבר על אהבת האדם לה', משא"כ שני הפסוקים האחרים - "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" - מדברים על אהבת הקב"ה לבני ישראל!

ב) "קלאץ קשיא": איך יתכן שרשב"י בא ושולל יראה זו באומרו "אנן בחביבותא תליא מלתא"? הרי "ה' שמעתי שמעך יראתי" הוא פסוק בתורה, ו"התורה היא נצחית"⁷, ובפרט שהנביא חבקוק אמר זאת וחוזרים על-כך בכל שנה בהפטורה דחג השבועות,

זאת בנוסף לכך שיראת ה' היא מצוה בתורה ודבר המוכרח בעבודת ה', ומקרא מלא דיבר הכתוב⁸: "את ה' אלקיך תירא", ובפרט - כמבואר בתניא⁹ - ששלימות העבודה היא יראה, וכידוע שאהבה ויראה (דחילו ורחימו) הן "תנין גדיפין" שעל-ידם מתעלים בהעבודה דתורה ומצוות¹⁰, ויראה היא גם השרש לכל מצות לא תעשה¹¹ וכו' וכו' עם עוד כמה ראיות על הכרח ענין היראה;

ואם-כן, כיצד שוללים את העבודה מתוך יראה ואומרים ש"אנן בחביבותא תליא מלתא"?

א) מהי ההוראה מזוהר זה בעבודת האדם?
ב. ויש לומר בדרך אפשר, שהביאור לזה שרשב"י שולל כאן את ענין היראה ומדגיש את ענין האהבה - טמון במילים ("אנן בחביבותא) **תליא מלתא**":

ה"מלתא" שמדובר עליו כאן - הוא ענין גילוי רזי תורה (ע"י רשב"י); וזאת אומר רשב"י: ה"מלתא" (גילוי רזי תורה), תלוי דוקא בענין החביבות והאהבה -

(7) תניא רפי"ז.

(8) ואתחנן ו, יג. עקב י, כ.

(9) פמ"א.

(10) תקו"ז ת"י (כה, ב). תניא פ"מ.

(11) תניא רפ"ד.

(12) ראה אגה"ק סט"ז - קכב, סע"ב ואילך.

(13) ברכת "שים שלום" (בתפלת העמידה). וראה תניא פל"ב.

(14) פס"ז (לקח טוב) עה"פ שמות ו, ג. וראה סוטה ט, ב.

(15) "היום יום" כ"ח ניסן. "התמים" חוברת ד' ע' מה

במה נחשב כל מה שעשו עד עכשיו - הרי עדיין נמצאים בגלות!?

[. .] רואים שהגלות נמשכת למעלה מ-1900 שנה ואין פוצה פה ומצפצף!

אמנם מפעם לפעם יוצאים בצעקה ושירה וקוראים פרק תהילים - אך במה נחשב הוא לגבי מה שבני ישראל מתגוללים ("דרייען זיך") יותר מ-1900 שנה בגלות, הם ובניהם ובנותיהם, "בנערינו ובזקנינו ובבנותינו" - כל עם ישראל, יחד עם שכנינו בגלותא, עם מלאכי השרת וכו', וכתוצאה מכך נמצאים בגלות בני ישראל שבמשך כל הדורות הקודמים - כי מובן ופשוט שאבא, סבא או אבי זקנו, אפילו אם נמצא במקום הכי טוב, לא יערב לו ("קען אים ניט איינגיין") כאשר רואה את בנו - יהודי, עאכו"כ בן יחיד - נמצא במצב של גלות כבר כמעט 2000 שנה!

וא"כ, במה נחשב כל מה שעשו עד עכשיו?! ובפרט שכבר "כלו כל הקיצין" - ואם-כן, מה עושים בגלות!?! הרי זה דבר מופרך לגמרי!

(תרגום חפשי משיחת יום ב' דחג השבועות ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

קושיא שאין עלי' תירוץ

כאשר רואים בפועל שעוברי רצונו מצליחים בדרכם, משא"כ אצל בני, עושי רצונו, המצב הוא כו', ובפרט בזמן הגלות, עד לחושך כפול ומכופל דעקבות משיחא, "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים" - יש להרעיש על כך בכל התוקף, כמו ששאל משה רבינו היתכן ש"צדיק ורע לו רשע וטוב לו", וכן שאל ירמי' "מדוע דרך רשעים צלחה", וכמו כן שאלו כל הצדיקים בדורות שלאח"ז, כמובא בנוסח הסליחות והקינות וכו', ואין תירוץ על זה!... (משיחת יום ב' דחג השבועות ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

מוקדש לע"ג הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בה"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"ג זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

י"ד שתיקף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

לתשובה, והתשובה צריכה להגיע וכו'.

ובזה גופא גם רואים עד כמה עמוק חדרה הגלות וכמה חסר בענין ד'נאור' גם אצל השייכים לנו (ובמילא אין שום פלא מדוע זה חסר באלו שאינם שייכים לנו (בא' ניט אייגענע")) [. 13].

ו. ויה"ר שמהדיבור אודות "משיח נאור" ואודות "כאיל תערוג על אפיקי מים" עוד לפני ביאת המשיח – ימשך כן גם לאחר ביאתו; שהרי ע"פ הכלל ד'מעלין בקודש"14 מובן, שלאחרי ביאת המשיח תהי' עלי' בקודש בכל הענינים שעושים עכשיו, כולל הצעקה "משיח נאור" באופן ד'כאיל תערוג על אפיקי מים", וכמבואר באגה"ק15 שגם לע"ל – כשיקויים היעוד16 "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" – יהיו עליות בקדושה עצמה, "מעלין בקודש",

וכמובן גם מפס"ד הרמב"ם17: "באותו הזמן כו' לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", וע"פ הידוע שלאחרי ביאת משיח גופא יהיו כמה תקופות שימשכו משך זמן, וכפי שהגמ' בסנהדרין אומרת18 ש"דורו של משיח ג' דורות" (עם כל הפירושים בזה) – הרי מובן, שבענין זה ד'לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד" (שיהי' "באותו הזמן"), יתעלו כל הזמן מתקופה לתקופה, משום שאז יגדלו יותר ויותר בלימוד התורה בכלל, ובפרט בידיעת ה' ("לדעת את ה'") ובידיעת תורתו של משיח, ועאכו"כ שיגדלו גם בידיעת מצבו של משיח עצמו, כיון שילמד תורה את כל העם כולו19.

לכן גם אז (לאחרי ביאת המשיח), תהי' הצעקה ד'משיח נאור' באופן ד'כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים" כיון שיחתרו להשיג דרגא נעלית יותר במצבו של משיח כו'.

אבל עכשיו, לא זקוקים להגיע ל"כאיל תערוג על אפיקי מים גו" שיהי' לע"ל, כיון שעתה יש לנו את זה כפשוטו ממש!

ז. מכך ישנה הוראה לכל יהודי, שעליו לזעוק – עוד לפני הגאולה – "כאיל תערוג על אפיקי מים" [שזה עוד יותר מ'ווי וואַנט משיח נאור' (כנ"ל)] – כפי שדוד המלך אמר זאת, "דוד מלך ישראל חי וקיים"20 בתור "מלך ישראל" גם עכשיו, ואמר זאת בספר תהלים שלו בתור "נעים זמירות ישראל" בשם כל ישראל21, בשביל כל ישראל ובשליחותו של כאו"א מיראאל, אשר "שלוחו של אדם כמותו"22 ממש.

ויה"ר שמהדיבור בזה וע"י מעשינו ועבודתינו בכלל, נכנס בפועל מתוך קפיצה וריקוד לגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי' הגילוי של מעשינו ועבודתינו באופן ד'ונגלה כבוד ה' גו"23, בשמחה ובטוב לבב, ובגלוי ממש.

(קטעים משיחת יום ב' דחה"ש ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

13) כאן הושמט קטע ארוך מההנחה בענין הגלות שחדרה אפי' למזכירים והנהגתם ("עד כדי כך איז דערגאנגען דער גלות און דער יצר - אז דאָס איז אפילו אָנגעקומען אין מזכירות!..."). המו"ל.
14) ברכות כה, א. וש"נ.
15) סו"ס כו.
16) זכרי' יג, ב.
17) ה' מלכים ספי"א.

18) צט, א.
19) ראה רמב"ם ה' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א ואילך. ובכ"מ.
20) נוסח קידוש לבנה - מר"ה כה, א.
21) ש"ב כג, א. ורה שהש"ד פ"ב, ד. בתחילתו
22) ברכות לד, ב. וש"נ.
23) ישע"י מ, ה.

ישראל (כמ"ש בשני הפסוקים האחרים שמביא רשב"י), לכן גם היהודי אוהב את ישראל בשלימות.

ונמצא, שעל-ידי עבודת האדם באהבת ה', הוא מגיע גם לאהבת ישראל בשלימות (בתור חלק מעבודתו באהבת ה').

וכמבואר בתניא פרק לב, אשר ענין אהבת ישראל נפעל ע"י הידיעה וההתבוננות בזה ש"מי יודע גדולתן ומעלתן בשרשן ומקורן באלקים חיים, בשגם שכולן מתאימות ואב א' לכולנה ולכן נקראו כל ישראל אחים ממש כו"ר.

ועפ"ז מובן, שכל ג' הפסוקים (המדברים על אהבה) קשורים בעבודת ישראל למטה (בנדוד), מאחר שמטרת שלשתם לגרום ולהביא את ענין אהבת ישראל, כנ"ל.

ויש לומר, שג' אהבות אלו (בג' הפסוקים) הם על-דרך ג' העטרות שמובאים במדרש16 (כמדובר בהמאמר17) – "משל למלך שבני המדינה עטרו לו ג' עטרות, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו כו"ר:

"ואהבת את ה' אלקיך" הוא ע"ד העטרה שנתן המלך בראשו, והפסוקים "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" הם ע"ד ב' העטרות שנתן המלך בראשם של בניו. וכשם שכל ג' עטרות הנ"ל עטרו בני ישראל (ע"ד "מט"ט קושר כתרים כו"18), עד"ז כל ג' האהבות קשורות לעבודת בני' למטה, כנ"ל.

ד. מאחר שרשב"י מביא ב' פסוקים אודות אהבת הקב"ה לישראל – "מאהבת ה' אתכם

(קפח, א). וראה סה"ש הש"ת ע' 2 ואילך. וראה שיחת ל"ג בעומר תשמ"ב ס"ד (בהנחה ש"ל ע"י יעד הנחות התמימים").

16) ויק"ר פכ"ד, ח.
17) המאמר (כעין שיחה) שנאמר בהתוועדות זו (ד"ה צאינה וראינה).
18) ראה הערה בסה"מ תש"ד ע' 111.

ו"אהבתי אתכם וגו'", מובן ששני פסוקים אלו מבטאים שתי דרגות באהבת הקב"ה לבני ישראל.

ויש לומר הביאור בזה:

הכתוב "מאהבת ה' אתכם" מופיע בפ' ואתחנן, כאשר בני' עמדו להכנס לארץ ישראל, "ארץ טובה ורחבה"19 ומופתים וכו', דהיינו, שאהבת הקב"ה לבני' היתה אז באופן גלוי עם חסדים מגולים.

ואם-כן, הכתוב "מאהבת ה' אתכם" מדבר על אהבה גלויה וחסדים מגולים של הקב"ה לבני ישראל.

משא"כ הכתוב "אהבתי אתכם אמר ה'" נאמר במלאכי לאחר חורבן בית ראשון, כאשר אהבת ה' לישראל היתה בהעלם.

וכמוכח משאלת בני' בהמשך (לדברי הקב"ה "אהבתי אתכם"): "במה אהבתנו הלא אח עשו ליעקב?" והקב"ה עונה20 "ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי":

מזה גופא ששואלים "במה אהבתנו" וזקוקים להגיע לתירוץ "ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי" – מובן שאהבת הקב"ה אינה בגלוי, כי אם מדובר באהבה גלויה – מדוע שואלים "במה אהבתנו", ולשם מה צריכים להגיע למענה ד'ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי"?! באם בני ישראל נמצאים בארץ טובה ורחבה, והגויים הם אלו שסובלים ("ווערן אויסגעריסן") – אין צורך לשאול "במה אהבתנו", ולא זקוקים לראיות על אהבת הקב"ה לישראל ("ואוהב את יעקב גו"ר).

אלא שבני ישראל נמצאים במצב ד'גלינו מארצנו"21, לא רואים את אהבת ה' לישראל באופן גלוי, ואדרבה כו' – לכן טוענים בני

19) שמות ג, ח.
20) מלאכי שם, ב-ג.
21) נוסח תפלת מוסף דיו"ט.

ישראל: "במה אהבתנו"!?]

אמנם יהודים הם מאמינים (בני מאמינים)²², ולכן מאמינים ש'ואוהב את יעקב גו' ללא שום ספק – אלא שזהו בהעלם, ובני ישראל תובעים שיה' בגלוי! ה. כידוע מענה אדמו"ר המהר"ש לאדמו"ר הצ"צ²³

[בהמשך לשאלת אדמו"ר המהר"ש על הקץ שנאמר על אותה שנה: מדוע לא בא אז משיח? ומענה אדמו"ר הצ"צ שבאותה שנה נדפס הלכות, אמר על-כך אדמו"ר המהר"ש: רוצים וצריכים ("מ'זויל און מ'דארף האָבן") ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים!

כלומר, ללא הבט ע"כ שנדפס הלכותי תורה [ידוע מה שאמר הרבי (מהורש"ב) נ"ע²⁴, שכאשר יושב בחדרו ולומד לקוטי תורה הוא מרגיש עצמות ומהות, "ידעתי²⁵ הייתי²⁶], אעפ"כ זה לא מספיק, אלא צריכים ותובעים ביאת משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים באופן גלוי!

ובפרט לאחר שבני ישראל נמצאים בגלות וסובלים צרות צרורות כבר למעלה מ-1900 שנה – טוען יהודי: "במה אהבתנו"!? לא רואים שום אהבה בגלוי!

ובמילא זועק היהודי והופך עולמות ("קערט וועלטן") – שמשח צריך לבוא למטה מעשרה טפחים!

היתכן שיהודי ימצא בגלות, ובמעמד ומצב

ד"טוחן בבית האסורים כו"²⁷ – הרי הוא בן מלך!?

אפילו כשמדובר על עבד, מחוייב אדוני לספק לו כל צרכיו²⁸; אבל אתה (הקב"ה) בחרת לך עבד כזה שהוא בן מלך²⁹ – שהרי כל יהודי הוא בנו של הקב"ה, ויתירה מזו, התורה אומרת שכל ישראל מלכים הם³⁰ – וא"כ עליך לשלם לו בהתאם לכך.

ובפועל, לא רק שלא משלמים לו באופן גלוי, אלא עוד בני ישראל נמצאים בגלות! לאחר כל השנים שעברו בגלות, בודאי כבר הגיע הזמן שאהבת הקב"ה לישראל תהי' בגלוי!

ולכן כאמור, כל זמן שנמצאים עדיין בגלות צריכים להתפלל, לתבוע, להרעיש בעולם ולהסעיר עולמות ("אויפשטורעמען וועלטן") – "זוי וואָנט משיח נאָו!"

וכפי הדין³¹, שכאשר חסר ליהודי משהו עליו להתפלל לה' ולבקש שימלא חסרונו.

ו. ישנם כאלו המתלבשים ב"איצטלא של יראת שמים", ואומרים שזה לא הסדר והדרך שלהם לבקש ולתבוע מהקב"ה...

מה זאת-אומרת ש"זה לא הסדר שלהם"? – הרי זה לא ענין של סדר או לא סדר, מדובר במצות עשה מן התורה שכאשר ליהודי חסר דבר מסויים, ועאכו"כ כאשר מדובר על חסרון הגאולה – עליו להתפלל להקב"ה ולבקש שימלא חסרונו.

אמנם יש לעשות זאת "שלא על מנת לקבל פרס"³², אבל הא גופא רצונו של הקב"ה

(22) שבת צז, א.

(23) לקו"ש ח"ו ע' 80 ע"ג 70. וראה "יחי המלך" קלז ע' 8. קעו ע' 7. ועוד.

(24) סה"ש תש"ג ע' 63. תש"ה ס"ע 85.

(25) ספר העיקרים מ"ב ספ"ל. מד"ש אבות פ"ו, ז.

(26) ראה סה"ש הש"ת ע' 27. ועוד (ראה בהנסמן בניצוי"ש).

(27) תניא פ"א (מ, סע"א ואילך).

(28) קידושין כב, א.

(29) ראה ברכות פ"א מ"ב. וראה גם משנה ב"מ רפ"ז.

(30) תקו"ז בהקדמה (א, ב).

(31) רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"א. וראה סה"מ לצ"צ קטו, א. וראה סה"מ תקס"ד ס"ע קו ואילך.

(32) אבות פ"א מ"ג.

לבני ישראל "אי אלקיך", "אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

אבל ישנו בזה עוד פירושו¹⁰: "כל היום" אינו בא בהמשך לתיבות שלפניו "באמור אלי" (כפירוש הפשוט שכל היום הגוים אומרים "אי אלקיך"), אלא שייך לתיבות שלאחריו – "אי אלקיך", כלומר, הגוים שואלים את בני ישראל "כל היום אי אלקיך": בשלמא כשאתם מתפללים לה' ולומדים את תורתו – מובן "אי אלקיך"; אבל "כל היום" – כאשר אתם עוסקים ב"כל מעשיך" וב"כל דרכיך", היכן אז אלקיך?

והמענה על כך: ע"י ש"כל" מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל" דרכיך דעהו, אזי "כל היום" יש לבני ישראל את "אלקיך". וכיון שהגוים שואלים "כל היום אי אלקיך" – לכן בני ישראל זוכרים וצועקים "כל היום" שהם רוצים משיח ("נפשי תערוג אליך אלקים"), "לישועתך קוינו כל היום".

ולכן הוא חוזר באותו פרק פעם שני' "באמרם אלי כל היום אי אלקיך" – בכדי לחזק עוד יותר את הפירוש השני.

ד. עפ"ז אפשר גם לבאר, כיצד תתכן מציאות שיהודים ישאלו מדוע צועקים "זוי וואָנט משיח נאָו":

היות שנמצאים בגלות, וישנו מקום לכך שגוים ישאלו "כל היום אי אלקיך", כתוצאה מזה עלול לקרות שגם יהודים ישאלו מדוע צריכים לצעוק "לישועתך קוינו – כל היום" ולצעוק כל היום "זוי וואָנט משיח נאָו!"

וטוענים שזה ענין של ליובאוויטש!

– ליובאוויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך; אבל אין לטעות ולחשוב שזהו ענין של ליובאוויטש, ונוסף לכך גם להיות מונחים בטעות! הרי טעות כזו היא אינה בערך כלל לאדם שלומד חומש ויודע את פירוש המלות בסידור "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" "ותחזינה עינינו כו" – לאדם כזה בודאי אין צורך להסביר שצריכים לצעוק "זוי וואָנט משיח נאָו!"

בשלמא שהצעקה תהי' "כאיל תערוג על אפיקי מים" – לכך יש לדעת קודם מ"ש בספר תהלים של דוד המלך, צריכים רצון לומר תהילים ולהבין את פירוש המלות, ואלו המרעישים נגד הצעקה "משיח נאָו" כנראה לא למדו תהילים כלל!...

אבל (כדי לצעוק "משיח נאָו") אין צורך להגיע לתהילים – כיון שזה כתוב מפורש בסידור, כנ"ל.

ה. אם-כן, נשאלת השאלה: כיצד אפשר לבוא ולשאול – היתכן שצועקים "זוי וואָנט משיח נאָו" (הרי זה מפורש בסידור)?

אלא שאין זו שאלה כלל, כיון שנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות, במילא יכול להיות דבר שכזה! והראי', שאפילו כאשר שואלים שאלה זו את השייכים לנו ("ביי אייגענע"), שעליהם לדעת את התשובה – גם הם מתבלבלים, מכניסים לי את השאלה ומחכים

(10) ראה לקו"ת בהעלותך ל, ב. לקו"ש ח"א ע' 149. (12) משלי ג, ו. וראה רמב"ם שם, טושו"ע שם, שו"ע (11) אבות פ"ב מ"ב. רמב"ם הל' דעות ספ"ג, אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב. טושו"ע או"ח סרל"א.

עבדך מהרה תצמיח", "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", וזהו אחד מהי"ג עיקרים (אחכה לו בכל יום שיבוא⁶) וכו' – הרי ללא הבט על כל הנ"ל, הוא מתבלבל מטענות ושאלות אלו!

עד שבימים אלה קיבלתי מכתב מאחד שפגש מתנגדים אשר אינם אווזים מליובאוויטש – הם אינם יודעים כלל מהי ליובאוויטש ומה זה מתנגדים, אך אינם אווזים מליובאוויטש... ושאלו אצלו: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאָר"? מכך מובן – טוענים הם – שענין זה שייך לליובאוויטש בלבד, והיות שהם אינם אווזים מליובאוויטש במילא אינם אווזים וצועקים "ווי וואַנט משיח נאָר"!

וזאת הוא כותב לי לאחר שכבר דובר על כך ריבוי פעמים⁵...

אלו שיש להם שייכות אליו בודאי יסבירו לו מה שכבר דובר ריבוי פעמים – שהצעה "משיח נאָר" אינה המצאה חדשה של ליובאוויטש אלא נכתבה כבר בסידור בנוסח התפילה שיהודים אומרים ג' פעמים בכל יום חול: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", (וכן ג'פ' ובשבת ויו"ט ד'פ'): "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים"! כפי שכבר דובר על כך ריבוי פעמים.

ולאחרי כל זה – בחודש סיון תשמ"ה מגיע מכתב "חדש" עם שאלה "חדשה", כאילו שלאף אחד לא נפלה קושיא כזו עצומה: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאָר"? ושאלה זו הוא שולח דוקא אלי, כי מי עוד יכול למצוא תירוץ על כזו שאלה מבהילה...

ג. אמנם, כיון שהוא מתבלבל משאלות וטענות אלו על-אף שכבר הסבירו זאת כו"כ פעמים – צריכים תמיד לחפש עוד ביאורים בזה.

הנה נוסף לביאורים הנ"ל (מנוסח התפלה בכל יום ומהי"ג עיקרים), ישנו ביאור חדש משיעור היומי בתהילים [.] שיהודים צועקים לא רק "ווי וואַנט משיח נאָר", שזו אמנם צעקה אבל באופן ד"וואַנט" (רצון), אלא יתירה מכך: "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים", היינו, שלא רק רוצה ("וואַנט") משיח, אלא זה נוגע בנפשו ומשתוקק לזה כמו "מים" שמחיים אותו!

וכפירוש המדרש על פסוק זה, שעד כדי כך "נפשי תערוג אליך אלקים" – כמו איל שאם אין לו "אפיקי מים" הוא מתבטל ממציותו ("אויס מציאות")!

וממשיך ואומר אח"כ בפרק התהילים את הטעם (מדוע בני ישראל צועקים שרוצים משיח באופן שזה נוגע בנפשם): "באמור אלי כל היום אי אלקיך⁷, ומפרש המצודת דוד⁸: "בעבור שאויבי אמרו לי אי אלקיך, אם אלקים הוא יקום ועזרך".

כלומר, זו הסיבה לצעקת בני ישראל שרוצים משיח ולכך שהגאולה נוגעת בנפשם (מחמת טענת הגוים הנ"ל).

והנה בהמשך הפרק חוזר לשון זה פעם שני⁹: "באמרם אלי כל היום אי אלקיך". ויש לבאר הסיבה שהוא חוזר ע"כ פעמיים – משום שבזה מוסיף עוד ענין:

הפירוש הפשוט של "באמור אלי כל היום אי אלקיך" הוא – שהגוים אומרים כל היום

(8) עה"פ.

(9) שם, יא.

(6) עיקר הי"ב.

(7) מב, ד.

– שכאשר יהודי נמצא בגלות עליו לבקש את משיח צדקנו, ובמילא יש לבקש זאת כי הקב"ה כך רוצה, והרי זה "שלא על מנת לקבל פרס" [וכמשנ"ת בשיחות שלפנ"ז בארוכה³³].

ולכן, בכל תפלה ותפלה ובכל יום ויום – הן בימות החול והן בשבת ויום טוב, ואפילו בזמן ד"רעוא דרעוין" – אומר כל יהודי לאחרי הקדמת ג' ברכות הראשונות וכו': "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים"!

ולאחרי "מודים" וברכת "שים שלום" (ענין המשכת השלום למטה מעשרה טפחים) אומרים: "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך"!

ונוסף לזה – הרי "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו" נכתב במסכת אבות³⁴ ונכלל בגדר "דבר משנה", וידוע ש"טעה בדבר משנה חוזר"³⁵ כיון שמלכתחילה אי אפשר לטעות בדבר משנה.

ז. ונחזור לענינו:

הטעם לזה שרשב"י מביא שלשה פסוקים לענין "אנן בחביבותא תליא מלתא" (ה"מלתא" דגילוי רזי תורה) – מכיון ששלימות הענין דאהבת ישראל מתגלה דוקא ע"י שלשת האהבות (שכולן קשורות לעבודת האדם, כנ"ל³⁶), וכדלקמן.

תחילה מובא הפסוק "ואהבת את ה' אלקיך", אח"כ הפסוק "מאהבת ה' אתכם" המדבר על אהבה גלו' וחסדים מגולים (מהקב"ה לבנ"י), ולאחר-מכן הפסוק "אהבתי אתכם וגו'" המדבר על אהבה בהעלם וחסדים מכוסים, אהבת הקב"ה לבני ישראל בזמן הגלות וכו'.

(33) ס"ג ואילך (בהנחה שי"ל ע"י "ועד הנחות התמימים").

(34) פ"ה מ"כ.

(35) כתובות פד, ב. טושו"ע חו"מ רסכ"ה.

(36) ס"ג.

והנה, בפסוק האחרון ("אהבתי אתכם וגו'") ישנה מעלה לגבי הפסוק "מאהבת ה' אתכם" (אהבה גלו'י), כי אהבה מכוסה מגיעה לדרגות הכי תחתונות במצב של גלות, משא"כ בפסוק "מאהבת ה' אתכם" מדובר על אהבה בזמן שבני ישראל עומדים להכנס ל"ארץ טובה ורחבה" עם מופתים וכו' [ואין היא מגיעה לדרגות הכי תחתונות].

אמנם בפרטיות, גם בזמן שבנ"י היו במדבר ה' הענין ד"אהבתי אתכם וגו'" (בדקות), היינו, אהבת ה' לישראל באופן מכוסה. וכמבואר במדרשי חז"ל³⁷ שג' ימים לאחר מתן-תורה יכלו בני ישראל להכנס לארץ טובה ורחבה, ואילו זכו היתה באה אז הגאולה האמיתית והשלימה³⁸; אלא שאירע מה שאירע, והי' החטא וכו' שהביא להארכת זמן בני ישראל במדבר ארבעים שנה – ואכן ה' אז מעין הענין ד"אהבתי אתכם וגו'", אהבת הקב"ה לישראל בזמן בלתי רצוי.

אבל, בסיום הארבעים שנה ה' הענין ד"מאהבת ה' אתכם" – כניסה ל"ארץ טובה ורחבה" וכו'.

ומכך מובן במכל-שכן וקל-וחומר בנוגע לגלות הנוכחית שנמשכת כבר למעלה מ-1900 שנה – שבודאי כבר צריכה לבוא הגאולה!

ח. ויה"ר שאכן תבוא הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים, בגלוי ובאופן ד"מיד הן נגאלין"³⁹, תיכף ומיד.

וכנזכר לעיל⁴⁰ פתגמו של אדמו"ר המהר"ש שרוצים וצריכים את ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים –

(37) ספרי דברים א, ב. רש"י בהעלותך י, כט. שם, לג. ועוד.

(38) ראה שמו"ר רפ"ב. זח"ג רכא, א. ועוד.

(39) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

(40) ריש ס"ה.

ויקויים היעוד⁴⁵ "יחיינו מיומיים ביום השלישי יקימנו ונחי לפניו" – בנין בית המקדש השלישי, בגאולה השלישית שאין אחרי גלות, ע"י ה"גואל אחרון"⁴⁶, במהרה בימינו ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להכריז עתה את כל ההכרזות הדרושות, והכריזו על ה"דינער" עבור ישיבת תו"ת ואודות סיום כתיבת ס"ת ע"י בית חב"ד דבופולו. אח"כ אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מ'זאל מכריז זיין אז משיח קומט" [= שיכריזו שמישיח בא!!] אחר שהכריזו הנ"ל – פנה כ"ק אד"ש לילדים ורמז לנגן "ווי וואַנט משיח נאָר".]

והרי אדמו"ר המהר"ש בודאי ישיג ויפעל ("אויספירן") זאת, ותהי' ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים, באופן ד"מלכתחילה אריבער", והכל יהי' מתוך שלום, עונג ושמחה!

יחד עם שלימות העם – השלימות של כל יהודי ושל כל היהודים, שלימות התורה, ושלימות הארץ – ארץ ישראל לגבולותי', "ארץ טובה ורחבה" – "ירחיב ה' אלקיך את גבולך"⁴¹, כולל ארץ קיני קניזי וקדמוני⁴². ובעבודת האדם – עבודת המוחין, כמבואר בדרושים של אדמו"ר האמצעי⁴³ (כמוזכר בהתוועדות הקודמת⁴⁴).

(41) שופטים יט, ח.

(42) רש"י שם.

(43) ד"ה אל תצר את מואב (ע' 6 ואילך).

(44) אור ל"ב סיון – במאמר ד"ה וידבר אלקים גו'.

(45) הושע ו, ב.

(46) נסמן בלקו"ש חי"א ע' 8 הע' 3.

המדור מוקדש

לזכות ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחיו וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחיו

גינזבורג

ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו וימיר ממש

המדור הבא מוקדש

לזכות

ר' מיכאל נחמיה בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו ולזכות מרת חי' רחל בת שפרינצא שנאל שתחי' ולזכות אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בתיה דות בת שרה שיחיו וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו

ולזכות שושנה חסיה בת מינדל לזיווג הגון, ולזכות דוד יעקב בן מינדל לרפ"ש בגו"ר ולזיווג הגון ולזכות יוסף יצחק בן רייזל פרומה לברכה והצלחה בגו"ר ולזכות צבי בן חי' רחל לרפ"ש וקרובה

ליובאוויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. בשיעור תהלים היומי¹ מסיימים ספר ראשון בפסוק²: "ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם אמן ואמן", ותיכף לאחריו מתחילים ספר שני בפסוק³ "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים".

מהו הענין ד"מן העולם ועד העולם"? אומרת ע"כ המשנה בסוף מס' ברכות: "כל חותמי ברכות שבמקדש היו אומרים מן העולם, משקלקלו המינין (נוסח אחר – "הצדוקין"⁴) ואמרו אין עולם אלא אחד התקינו שיהו אומרים מן העולם ועד העולם".

היינו, שענין זה "שיהו אומרים מן העולם ועד העולם" תיקנו כתשובה על הירידה בגלות ד"קלקלו המינין".

עפ"ז יובן גם הקשר דפסוק זה לתחלתו של הספר השני "כאיל תערוג על אפיקי מים וגו'": כי (דוקא) זמן הגלות, מצב ד"קלקלו", מעורר ומגלה ("רופט עס ארויס") את "נפשי תערוג אליך אלקים" כמו איל "על אפיקי מים".

ובמילים פשוטות: כיון שנמצאים במצב של גלות ("קלקלו"), עולה מיד הצעקה וה"געוואלד": מדוע משיח עדיין לא בא?! וזה כל כך נוגע עד שמשוים זאת ל"איל תערוג על אפיקי מים", כלומר – אין זו צעקה ותשוקה סתם, אלא הוא משתוקק לזה כמו למים שמחיים אותו!

וזוהו הלימוד משיעור תהלים היומי – שכאשר אוחזים במצב של "קלקלו" כו', זמן הגלות, צריכה להיות תשוקה גדולה ביותר לביאת המשיח "כאיל תערוג על אפיקי מים", תשוקה להמשיך ולחבר את הגאולה בגלות.

ובזה יובן גם הקשר בין פרקי תהלים אלו (הנאמרים תמיד בשיעור תהלים החודשי דיום זה) ליום ב' דחג השבועות – בהיותו יום טוב שני של גלויות, וכנ"ל (שדוקא בזמן הגלות תקנו לומר "מן העולם גו").

ב. מכך ישנו גם מענה מאוד פשוט על הטענה הידועה: מהו המקור לזה שצריך לצעוק "ווי וואַנט משיח נאָר", וכדלקמן.

כמדובר כמה פעמים, מצד החושך כפול ומכופל דגלות, כאשר באים עם טענות כאלו לאחד שהתייגע לבוא להתוועדויות, בהם הסבירו לו ריבוי פעמים⁵ שלצעוק "ווי וואַנט משיח נאָר" זה לא דבר חדש – שהרי יהודים צועקים זאת בכל יום בתפלה: "את צמח דוד

(1) של יום ב' דחג השבועות (ז' סיון).

(4) ברכות נד, א. (במשנה) וש"נ.

(2) מא, יד.

(5) ראה קונטרסים "יחי המלך" גליונות: שכד ע' 7.

(3) מב, ב.

(6) שמע ע' 3. שמע ע' 9. שמע ע' 3 ואילך. שנג ע' 6. שנה

ע' 6. ועוד.